

Uitzi • Orixenea: urtebetez euskararen aldeko lanean

Aterpeak zerbitzu ugari eskeintzen ditu, Orixenaren ikastetxea izandakoan.

Duela urtebete zabaldu zenetik, jende ugari izan da Orixenean. Batzuk, euskara maila hobetzeko asmotan hurbiltzen dira, eta beste batzuk, berriz, inguruko natura zoragarriaz gozatu nahian.



Orixenea etxea duela bi urte berriitu zuten, eta ordutik zerbitzu ugari eskaini izan ditu. • LUIS AZANZA

GARAI BATEAN NIKOLAS ORMAETxea Orixenaren bizitoki izan zen aterpea. Serora batzuen esku zegoen ikastetxean eman zituen idazle ezagunak haur eta gazte urteak, eta horregatik du etxeak Orixenea izena.

Garai onak ziren haiek ikastetxearentzat, baina zailak ere ezagutu zituen Uitzi erdi-erdian dagoen honek. Orduan, bazen Cadizen uitziar merkataria ospetsu bat: Jose Mariano de Iriarte Osanbela. Honek (dirua soberan zuen nonbait) fundazio bat sortu zuen, herriko eskola mantentzeko xedearekin. Baina Uitzin aspaldidanik ez dago eskola bat betetzeko adina haurrik. Horregatik, zenbait urtetan eskola hutsik egon da.

Duela bi urte, Cederna Garalur elkarteak, Europako zenbait dirulaguntza bitarteko, etxea berriitu eta egokitu egin zuen.

Horrela, bide batez, bi helburu lortzen zituen: herriko ondare historiko-arkitektoniko eta kulturala gordetzea, eta lanpostu berriak sortuko zituen jarduera ekonomikoa abiatzea. Iaz, urte hasieran, lehiaketa publikora deitu zen zentro horren kudeaketa nork hartu erabakitzeko. Azkenean, aurkeztutako en artean, Bizkaiko Haizelan kooperatiba mugatua izan zen aukeratua.

Duela urtebete hasi ziren Haizelanekoak lanean Orixenean. Natur Heziketarako Zentro bat zen orduan, eta bertara eskoletako haurrak joaten ziren, inguru-

giroari buruzko berriak ezagutera. Baina ikastetxe honen erabilera aldatu egin zen hasi eta berehala. Nafarroako Gobernuak barnetegiak antolatu nahi zituen, eskolako haurrak euskaraz aritu ahal izateko. Herrialdean ez zegoen besterik, eta Orixenea horretarako leku egokia izan zitekeela pentsatu zuten.

Lehenengo urtebetetzeak balantzea egiteko aukera proposa eskaini du. «Balantzea ezin hobea da. Guztira mila pertsona inguru etorri dira 1997an. Kontuan izan behar da Nafarroa guztian ez dagoela horrelakorik. EAEn bai, bai-

na Nafarroan ez», azimarratu dute Aizelanekeek. Hirurogeita lau laguntzako lekua bada barnetegian. Logelez gain, dena den, badira ikasgelak, liburutegia, ludoteka, jantokia eta beste zerbitzu ugari ere. Derrigorrezko Lehenengo eta Bigarren Heziketan diren ikasleek (hau da, sei eta hamasei urte bitartekoek) har dezakete parte barnetegian, zortzi eta ha-

mahiru bitartekoek lehentasuna izango badute ere. Orixenean egon ahal izateko baimena ikastetxeak eskatu behar dio Gobernu-ko Euskara Zerbitzuari. Ume bakoitzak lau mila pezeta baino ez ditu ordaindu behar, gainontzekoa Nafar Gobernuaren kontu baitoa. Diru horren truke, igandetik ostiralera bitartean euskaraz aritzeko aukera dute. Asteburuetan, berriz, aterpe bihurtzen da Orixenea. Mendizaleak eta gazte koadrilak dira gehien hurbiltzen direnak.

Orixenean, ikasturtearekin batera amaituko zaie kontratua Haizelanekoei. Hortik aurrera zer gertatuko den, inork ez daki.

→ Urko Aristi

Bera

Hitzaldi tailerra neska-mutil gazteen gurasoentzat

SEME-ALABAK ARRATSEAN ATERATZEN hasten direnean, zer? izenburuarekin hitzaldi tailerra egingen da gaur arratsaldeko zazpitan Gure Txokoa elkarteak, Kaxerna Aisialdi Taldeak antolatuta. Gurasoek izaten dituzten kezak, galderak, beldurrak... aztertzen eta erantzunak ematen saiatuko da Josune Mayor, Gipuzkoako Urtxintxa eskolako koordinatzaile, hezitzaile eta soziologoa.

Gurasoek gazteei noiz utzi behar dieten arratsean ateratzen, zer ordu arte eman behar zaien baimena, edatearen inguruan dau- den zalantzak eta prebentzioa landuko ditu, bestek beste, Mayorrek, ikuspegi kritiko eta hezitzaile bate- tik. Anitzetan horrelako galderei nola erantzun ez dute jakiten gurasoek, eta hori da hitzaldi tailerraren asmoa. Debekuan oinarritu gabe, egon daitezkeen al- ternatibak aurkeztuko ditu Mayorrek. Halaber, gazteen jokabidearen funtsa zein den aztertuko du, eta fami- liarren lana zein den landu- ko du.

Mayorren arabera, gaz- teek helduak hartzen dituzte eredu, eta horregatik ez da hain alarmista izan be- har.

Kaxerna taldeak guraso eskola jarri nahi du abian, aisialdi taldean dabiltzan neska-mutilen gurasoek izan ditzaketan arazoei erantzun egokia emateko. Aurrerantzean, bada, gisa bereko hitzaldiak antolatu- ko ditu Kaxernak.

→ Jon Abril

muga enea

MIKEL REPARAZ



Parranda zen, ez talde suizidioa. Alarma eta ezkil guztiak astindu eta gero ohartu ziren hartaz agintariak, «ekintza» galeraztera zihoazen poliziak. Ertamerikan gertatu zen hori, indiar festa batean. Kanarietan, berriz, euren buruaz beste egin behar ei zuten balizko sektakideek ere parrandan direla diote, elkarrekin afaldu baino ez zutela egin behar, besterik ez. Hala ere, egunkariak lehen orrietan eman dute aferaren berri: plater hegalar baten zain ziren, eta munduaren akabera ostegun arratsaldeko zortzietan zetorrela eta, euren buruaz beste egin behar zuten 32 turista alemanek. Giriaren irudi esperpentikoaren are isla

Ardi suizidak?

esperpentikoagoa da hori: Teidera zihoazen, arsaldo ibilaldian, martzianoak ikusi eta herioaren bila.

Garai batean, -transicioneaz guibel-, legez kanpoko bilera omen zen hiru pertsona baino gehiago mahai baten inguruan biltzea. Hala azaldu didate iturri akreditatuak. Bilera klandestinoek paranoia berpiztu dute atzera, sekten uluaren beldur oraingoan. Hala ere, «suntsitzaile» deituriko sekta horiek «autosuntsitzaile» diren artean, gaitzerdi. Izan ere, sektak gusto guztietakoak baitaude. Manifestazioak, kontzentrazioak, mezak, afariak, familia bilerak, futbol partiduak, matraka eta limiteak, ileapaindegia... Edonon aurkitzen

ahal da lagunartean buruaz beste egiteko aukera ona. Eta inor ez da horrekin larritzen.

Baina ez dezagun amets antzurik egin. Aita Santuak suizidio masiboa goraiapatuko balu ere, zeinek jarraituko lioke deialdiari? Gutxietsita dago sektakidearen buruargitasuna, arsaldo garunbagearen garuna. Talde suntsitzaileen ezaugarria omen da lider indartsu baten presentzia -Tenerifeko Heide hori Dalai Lamaren pareko jarri dute komunikabideek. Iruñinguruan urriak ez diren buruzagi erlijiosu-unibertsitate- haien menpekoen heriotza eskatuko balute, jai. Izan ere, dirua dagoen lekuan, intsumiso gutxi eta desertore ugari. Parrandan ziren, ez buruaz bestean. Sinetsi, parrandan ziren. Parrandan.